

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr.

Wilno, dnia 8 marca 1935 r.

1241.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1. "Le Temps" o demarche państw bałtyckich w Lidze Narodów.

Dział. Str.

I. 1.

K r o n i k a.

2. Sprawa wymiany więźniów.
3. Zaproszenie agronomów litewskich do Finlandji.

" "

" "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

4. Zmiana ustawy o Izbie Rolniczej.
5. Nowe ustawy w zakresie pracy i opieki społecznej.
6. Sprawa projektu ustawy o szkolnictwie.
7. Nowa ustawa o pożarnictwie.
8. Wejście w życie ustawy o kontroli nad cenami.
9. Liczba abonentów telefonicznych.
10. Dom ludowy w Kupiszkach.

III. "

" "

" "

" "

" 2.

" "

" "

VII. SPRAZY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

11. Rastenis o autonomji kłajpedzkiej i niepodległości Litwy.
12. Dokoła procesu hitlerowców.
13. Powódź na obszarze Kłajpedy.

VII. "

" "

" "

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEŃSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a.

14. Zmiany personalne wśród księży Litwinów.

VIII. "

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Le Temps" o demarche państw bałtyckich w Lidze Narodów. "Liet.Aidas" Nr.40 /II.35 r./

"Le Temps", zamieszczając wiadomość o ogłoszonej przez Ligę Narodów nocie Litwy, Łotwy i Estonji w sprawie reprezentacji tych państw w Lidze, - zaznacza, że państwa bałtyckie poraz pierwszy podniosły kwestję wspólnej reprezentacji w Lidze.

Pismo wyraża zdanie, że nota bałtycka ma na myśli to miejsce, które zostało utworzone w celu umożliwienia Portugalji wejścia do Rady Ligi Narodów. Z punktu widzenia ogólnej polityki nota ta jest ciekawa dlatego, że w czasie sesji wrześniowej ma być dokonany wybór Polski do Rady.

"Journal des Debats" zaznacza, iż na wzrastające wpływy państw bałtyckich należy zapatrywać się jako na wynik presji jednego wielkiego mocarstwa, które pobudziło państwa bałtyckie do wzmocnienia swej współpracy. Ostatniemi czasy obserwuje się duże uaktywnienie współpracy bałtyckiej.

"Journal des Debats" wskazuje na podróż naczelnego dowódcy wojsk łotewskich gen.K.Berkisa do Kowna oraz podkreśla znaczenie wizyty litewskiego ministra Spraw Wewnętrznych płk.Rustejkisa w Rydze.-

K r o n i k a.

Sprawa wymiany więźniów. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r.: Litewski Czerwony Krzyż za pośrednictwem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża prowadzi obecnie rokowania z przedstawicielami polskimi w sprawie wymiany więźniów między Litwą i Polską. Rokowania te w swoim czasie były już podjęte, ale ponieważ obie strony nie doszły do zgody, wypadło je przerwać.-

Zaproszenie agronomów litewskich do Finlandji. "L.Aidas" Nr.53 /III.35 r./: Związek agronomów fińskich postanowił latem r.b. zaprosić agronomów litewskich, estońskich i łotewskich do Finlandji na kongres agronomów krajów bałtyckich. Kongres ma być otwarty w Helsinki w dn.26.VI r.b.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Zmiana ustawy o Izbie Rolniczej. "Liet.Aidas" Nr.36 /II.35 r./ donosi, iż prezydent Republiki ogłosił zmianę ustawy o Izbie Rolniczej.

Dochody swe Izba będzie czerpała w myśl nowej ustawy z organizacji i instytucji uprawnionych do obioru członków Izby. Liczba członków Izby będzie wynosiła 60, przyczem co 2 lata 1/3 członków będzie odnawiana.-

Nowe ustawy w zakresie pracy i opieki społecznej. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r.: Rada Stanu zredagowała już nową ustawę o ochronie społecznej i przesłała ją Gabinetowi Ministrów celom rozpatrzenia. Obecnie Gabinet Ministrów opracowuje przepisy do ustawy. W przepisach przewidziane są kary administracyjne za żebranie, opuszczenie domu starców i innych zakładów izolacyjnych. Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zakończyło już ostateczne opracowanie projektu funduszu ochrony społecznej.-

Sprawa projektu ustawy o szkolnictwie. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r.: Rada oświatowa przy Ministerstwie Oświaty rozważa obecnie projekt nowej ustawy o szkolnictwie. Jak wiadomo, nowa ustawa przewiduje wprowadzenie 6-oddziałowych szkół początkowych, zniesienie I i II klasy w szkołach średnich, założenie Instytutu Nauczycielskiego i sieci szkół rzemieślniczych. Przed nowym rokiem szkolnym ustawa ma być opublikowana.-

Nowa ustawa o pożarnictwie. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r.: Związek straży ogniowych zakończył już opracowanie projektu ustawy o pożarnictwie. M.in. ustawa przewiduje wprowadzenie w razie konieczności przymusowej służby pożarniczej. Do oddziałów miejskiej straży ogniowej będą przyjmowane jedynie osoby, które odbyły służbę wojskową i służyć w wojsku wysłuchały kursu pożarnictwa.-

W e j ś c i e w ż y c i e u s t a w y o k o n t r o l i n a d c e n a m i. Prasa kowieńska z dn.6.III.35 r.: 5 marca ukazał się kolejny numer "Wiadomości Urzędowych", w którym została opublikowana ustawa o nadzorze nad cenami. Obecnie Ministerstwo Skarbu opracowuje przepisy do niej. Z chwilą opublikowania ustawa nabrała mocy. W najbliższych dniach po opublikowaniu przepisów zostanie otwarty urząd inspektora cen.-

L i c z b a a b o n e n t ó w t e l e f o n i c z n y c h. "L. Aidas" Nr.52 /III.35 r./: W końcu 1934 r. liczba abonentów telefonicznych na Litwie wynosiła 12.757. Obecnie liczba ta wynosi prawie 13.000 osób.-

D o m l u d o w y w K u p i s z k a c h. Radjo Kowieńskie z dn. 8.III.35 r.: Strzelcy w Kupiszkach oraz temtejsze organizacje społeczne uchwalili zbudować dom ludowy.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

R a s t e n i s o a u t o n o m j i k ł a j p e d z k i e j i n i e p o d l e g ł o ś c i L i t w y. "Liet.Aidas" Nr.42 /II.35 r./: Generalny sekretarz związku narodowców W.Rastenis wygłosił w dn.16.II.35 r. w gimnazjum Witolda Wielkiego w Kłajpedzie przemówienie, w którym wyraził zdanie, iż w Kłajpedzie odróżnić można dwojakiemu rodzaju zwolenników autonomji. Jedni - Litwini widzą w autonomji jedynie możliwość lepszego zaspokojenia interesów lokalnych, - drudzy natomiast pragną przez autonomję jaknajbardziej oddalić się od Litwy.

Trzeba zawsze pamiętać, oświadczył Rastenis, że przede wszystkim dbać należy o niepodległą Litwę, a dopiero potem o autonomję.-
D o k o ł a p r o c e s u h i t l e r o w c ó w. Radjo Kowieńskie z dn.7.III.35 r.: Przesłuchiwanie świadków już się zakończyło. Prokurator Wymeris rozpoczął wygłaszanie przenówienia.- Przemówienia tego oddawna już oczekiwali z niecierpliwością zarówno oskarżeni, jak też publiczność. We wstępie prokurator odmalował antypaństwową działalność oskarżonych na obszarze Kłajpedy.-

P o w ó d ź n a o b s z a r z e K ł a j p e d y. Prasa kowieńska z dn.6.III.1935 r.: Z Kłajpedy donoszą o postępach powodzi, jaka nawiedziła Kraj Kłajpedzki z chwilą ruszenia lodów. Powódź dotknęła miejscowości, położone w dolnym biegu Niemna między Ruśnią i Szyłokarczmą. W marcu w okolicy Szegirren utonęli dwaj chłopcy, ślizgający się na lodzie. Szereg rolników musiało opuścić swe posesje. Niektórym z nich, którzy pozostali w swych gospodarstwach, musiano spieszyć z pomocą wobec braku żywności. Wielkie szkody ponieśli w ujściu Niemna rybacy. Od poniedziałku została zawieszona komunikacja między Szyłokarczmą i Ruśnią.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a.

Z m i a n y p e r s o n a l n e w ś r ó d k s i ę ż y L i t w i n ó w. "Vil.Ryt." Nr.19 /III.35 r./: Z rozporządzenia arcybiskupa wileńskiego dotychczasowy proboszcz w Butrymańcach ks.Aberawiczius wyznaczony został na proboszcza w Olkienikach. Natomiast do Butrymańców wysłany został dotychczasowy proboszcz w Podborzu ks.Zasztowt. Dotychczasowy wikary i prefekt szkolny w Gierwiatach ks.Manturzyk przeniesiony został na to samo stanowisko do Bieniakon, natomiast do Gierwiat wysłany został dotychczasowy wikary bieniakonński ks.Trodzim.

Powyższą wiadomość zaopatruje "Vil.Ryt." w następujący komentarz: Dotychczasowy wikary gierwiacki ks.Manturzyk jest osławionym zaciekłym wrogiem Litwinów. Dał się poznać w tym charakterze w okolicach Gierwiat. Niedaleka przyszłość pokaże, czy ksiądz ten swą antylitewską robotę będzie kontynuował również w Bieniakonkach. Jeżeli zaś chodzi o przeniesionego do parafji butrymanieckiej ks.Zasztowta, nie umie on wcale po litewsku.-

K s i ą ż k a l i t e w s k a o g i m n a z j u m ś w i ę c i a Ń s k i e m. "Vil.Ryt." Nr.19 /III.35 r./: W tych dniach ukazała się nowa książka litewska p.t. "Gimnazjum litewskie w Święcianach". Książka poświęcona jest 15-to letniej egzystencji gimnazjum święciańskiego.-

Wydawnictwo Literackie, Kraków, 1935. Liczba stron: 128. Cena: 10 zł. W tym wydaniu uwzględniono poprawki i uzupełnienia. Wskazywane są miejsca, gdzie tekst różni się od poprzednich wydań. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r.

VII. PRACE KRAJOWE

Kronika

W tym wydaniu uwzględniono poprawki i uzupełnienia. Wskazywane są miejsca, gdzie tekst różni się od poprzednich wydań. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r.

VIII. ŻYCIE LITERNIE I PRASY LITERNIE

WYKAZ

Kronika

W tym wydaniu uwzględniono poprawki i uzupełnienia. Wskazywane są miejsca, gdzie tekst różni się od poprzednich wydań. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r. Wskazywane są również miejsca, gdzie tekst jest inny niż w wydaniu z 1935 r.